

معرفت ارکان دین

حکیم دوائی درباره‌ی خداشناسی،
پایه‌ی سرگشته‌ی و امام‌شناسی

دکتر نذیر محمد بنی هاشمی

سرشناسه: بنی هاشمی، سید محمد، ۱۳۳۹
عنوان و نام پدیدآور: معرفت ارکان دین: چکیده‌ای درباره‌ی
خداشناسی، پیامبرشناسی و امام‌شناسی / سید محمد
بنی هاشمی.

مشخصات نشر: تهران: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری: ۳۱۲ ص.

شابک: ۵-۵۵۳-۵۳۹-۹۶۴-۹۷۸

موضوع: محمد ﷺ، پیامبر اسلام ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق.
خداشناسی (اسلام)، ائمه اثنی عشر

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ م ۷ ۹ ب / ۵ / ۱۰ BP

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷ / ۱۵۹

شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۴۲۶۷۳۵۸

شابک ۵-۵۵۳-۵۳۹-۹۶۴-۹۷۸ - ۵۳-۳۹-۹۶۴-۹۷۸ ISBN 978-964

معرفت ارکان دین

سید محمد بنی هاشمی

ناشر: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۵

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

صفحه‌آرایی: مشکاة

چاپ: زنبق

ایستناگرام: monir_publisher

تهران، خیابان مجاهدین، چهارراه ابسردار، ساختمان یز بشکان، واحد ۹

تلفن و فاکس: ۷۷۵۲۱۸۳۶ (۶ خط)

پست الکترونیک:

info@monir.com

کانال تلگرام:

telegram.me/monirpub

فہرست مطالب

۱۵	پیش گفتار
۱۹	مجلس اول: دعا، تجلی عبودیت
۲۰	تفاوت دعا و سؤال
۲۰	ارزش والای دعا در پیشگاه الہی
۲۱	دعا، برترین عبادت
۲۳	درخواست از خدا در ہمہی امور کوچک و بزرگ
۲۶	خدا اولین مبدأ درخواست بندہ
۲۹	اجابت شونندگان
۲۹	حدیث اول
۳۱	حدیث دوم
۳۱	حدیث سوم
۳۲	حدیث چہارم
۳۳	تعلیم دعای مشلول توسط امیرالمؤمنین (علیہ السلام)

۳۸	آثار و فواید دعای مشلول
۳۹	اعتقاد صحیح، شرط تأثیر دعا
۴۱	بهترین دعا برای بهترین پدر
۴۲	ذکر مصیبت حضرت علی اکبر علیه السلام

۴۷	مجلس دوم: رکن اول دین، معرفت خداوند متعال
۴۷	سه رکن دینداری
۴۹	در توحید اساسی از خدای متعال
۵۰	شناخت ارکان دین
۵۲	معرفت خدا: سرور، عزین واجب بر انسان
۵۳	شناخت خدا به خود
۵۴	عدم وساطت حجاب و ضرورت معرفت خداوند
۵۷	مفهوم سازی باطل برای خداوند
۵۸	شناخت خدا در بلایا
۶۵	وجدان خداوند
۶۷	غفلت پس از معرفت (شرک پس از توحید)
۶۸	شناخت خدا در آسایش (لطف مضاعف: معرفی خداوند را به یکی از صفاتش)
۷۱	حکمت ابتلا به بلایای عقوبتی، فراموشی خداوند
۷۳	شناخت خدا در پرتو توجه به آیات و نشانه‌ها
۷۵	ذکر مصیبت حضرت مسلم بن عقیل

۸۳	مجلس سوم: معنای «الله» و «بسم الله»
۸۳	بی‌نیازی شناخت خدا از علوم اصطلاحی

۸۴	معنای «بسم الله الرحمن الرحيم»
۸۶	فضیلت اسم «الله»
۸۷	معنای الله
۸۸	پناه بی پناهان
۹۰	فقر ذاتی انسان: طریق معرفت خداوند
۹۴	خدای عظیم و بنده‌ی مُتَعَزِّم
۹۷	شک بنده پس از رفع اضطرار
۹۹	حکمت بلايا: وجدان فقر ذاتی، افزایش معرفت به خدا
۱۰۲	خداوند: تنها پناهگاه، بخشنده و بازدارنده
۱۰۵	سؤال فقط از خداوند و نزع تنها به سوی او
۱۰۶	گفتن «بسم الله الرحمن الرحيم» در ابتدای هر کار
۱۰۸	الله: تنها معبود
۱۱۱	الله: ذات وَلَه انگیز
۱۱۲	معنای «بسم الله»
۱۱۳	ذکر مصیبت‌های حضرت زینب (علیها السلام)
۱۱۷	مجلس چهارم: موخدان واقعی: واسطه‌های میان خدا و خلق
۱۱۷	هدف از خلقت: بندگی خداوند
۱۱۸	جان فشانی اولیای الهی در پاسداری از توحید
۱۱۸	حجَّت حدیث سفیر امام زمان (علیه السلام)
۱۲۰	سؤال از حکمت مسلط شدن دشمن خدا بر ولی او
۱۲۲	معجزه: راه شناخت رسولان راستین و اوصیایشان
۱۲۴	حکمت مغلوب واقع شدن اولیای الهی
۱۲۶	نمونه‌هایی از قدرت الهی امیرالمؤمنین (علیه السلام)

- نمونه‌هایی از قدرت الهی حضرت سیدالشهدا (علیه السلام) ۱۲۸
- ۱ - نمونه‌ی اول ۱۲۸
- ۲ - نمونه‌ی دوم ۱۲۹
- ۳ - نمونه‌ی سوم ۱۳۰
- رضای الهی: مبنای استفاده‌ی حجت خدا از قدرت الهی خویش ۱۳۱
- اوج عبودیت در صبر ولی خدا، سیدالشهدا (علیه السلام) ۱۳۳
- قیام و قعود ائمه‌ی اطهار (علیهم السلام) بر مبنای رضای خداوند ۱۳۵
- بروز دلاترین معرفت توحیدی سیدالشهدا (علیه السلام) در انتخاب شهادت ۱۳۷
- بنی‌الاسلام به تفسیر اهل بیت (علیهم السلام) با وجود قدرت‌های الهی بی‌مثالشان ۱۴۰
- ترفع ه نام: حکمت ثلاثات اولیای الهی ۱۴۱
- درس بندی از احادیث اطهار (علیهم السلام) ۱۴۲
- خدمت به اهل بیت (علیهم السلام): بزرگ‌ترین مصادیق بندگی خداوند ۱۴۳
- ذکر مصیبت حضرت ابا سید الدین حسین (علیه السلام) ۱۴۷
- مجلس پنجم: رکن دوم دین، معرفت رسول ۱۵۳
- مقدمه ۱۵۳
- دعوت انسان‌ها به بندگی خداوند: رسالت رسول ۱۵۴
- دعوت به خدای فطری، راه تشخیص رسول حقیقی ۱۵۶
- رسولان الهی و اوصیایشان، در اوج بندگی و توحید خداوند متعال ۱۶۰
- درس گرفتن از بندگی سیدالشهدا (علیه السلام) ۱۶۳
- حکمت ارسال رسل و انبیای الهی ۱۶۷
- متعالی بودن خداوند از ارتباط مستقیم خلق با او ۱۶۹
- شناخت پیامبر از طریق شناخت پیامبرش ۱۷۱
- دلالت بندگان به مصالح و منافع، وصف رسول و نبی ۱۷۴

۱۷۴	تأیید شدن به حکمت از سوی خدا، وصف دیگر رسول و نبی
۱۷۷	پایین ترین درجه معرفت رسول
۱۸۱	دو معنای وحی
۱۸۳	ختم نبوت
۱۸۳	«خاتَمُ النَّبِیِّیْنَ» در قرآن کریم
۱۸۴	تفاوت نبوت و رسالت
۱۸۶	نمای «خاتَمُ النَّبِیِّیْنَ»
۱۸۷	اکمال و انلاغ دین
۱۹۰	اما صامت و امام ناطق
۱۹۳	وحی شریعت و وحی غیر شریعت
۱۹۶	افزایش علم اهل بیت (ع) از طریق پیامبر اکرم (ص)
۱۹۸	ذکر مصیبت امام حسین (ع)
۱۹۹	شش گریه‌ی امام حسین (ع) در روز عاشورا
۱۹۹	گریه اول: وداع حضرت سکینه (ع) با امام حسین (ع)
۲۰۰	گریه‌ی دوم: هنگام شهادت قمر (ع) بر بند هاشم (ع)
۲۰۰	گریه‌ی سوم: هنگام اجازه گرفتن حضرت قاسم (ع)
۲۰۰	گریه‌ی چهارم: هنگام شهادت حضرت قاسم (ع)
۲۰۱	گریه‌ی پنجم: هنگام رفتن حضرت علی اکبر (ع) به مدینه
۲۰۱	گریه‌ی ششم: هنگام وداع با حضرت زینب کبری (ع)
۲۰۳	مجلس ششم: رکن سوم، معرفت امام
۲۰۳	راه شناخت اولی الامر
۲۰۴	معروف، عدل و احسان
۲۰۶	تبیین حدیث طبق نقل کتاب شریف کافی

- ۲۰۸ اثبات حقایق امام علیه السلام از طریق احسان
- ۲۱۰ المعروف ما اُمرتم به
- ۲۱۱ اولی الامر در قرآن کریم
- ۲۱۴ معرفت امام
- ۲۱۵ مراتب داشتن معرفت امام به وصف
- ۲۱۷ ازدیاد معرفت امام با شناخت اوصاف او
- ۲۲۱ برخی نشانه‌های معرفت امام در قلب مؤمن
- ۲۲۴ معرفت امام در سختی و راحتی
- ۲۲۶ ذکر مصیبت حضرت فاطمه‌ی زهرا علیها السلام
- ۲۲۹ مجلس هفتم: بیان توبین درجه‌ی معرفت امام
- ۲۲۹ امام، همتای نبی، نیز در نبوت
- ۲۳۲ امام، وارث علم و کمالات پیامد
- ۲۳۴ اطاعت از امام، اطاعت از خدا
- ۲۳۴ تسلیم شدن به امام در همه‌ی امور
- ۲۳۷ موضوعیت داشتن معرفت حجت الهی (پیامبر و امام)
- ۲۳۹ مقایسه‌ی بی جای امام علیه السلام با پزشک
- ۲۴۲ اصل بودن معرفت حجت معصوم خدا
- ۲۴۵ منزلت انسان معتقد و غیر معتقد به امامت
- ۲۴۸ امامت: اصل اصول دین
- ۲۵۰ ذکر مصیبت حضرت فاطمه‌ی زهرا علیها السلام
- ۲۵۱ عدم انحصار دلالت کلمه‌ی وفات بر مرگ طبیعی
- ۲۵۹ مجلس هشتم: معرفت امام عصر علیه السلام در زمان غیبت
- ۲۶۰ معرفت صحیح

۲۶۲	نشانه‌ی یقین قوی
۲۶۵	ذکر
۲۶۹	انتظار
۲۷۲	معنای انتظار
۲۷۵	دعا بر تعجیل فرج امام عصر ع
۲۷۷	کرامت و بزرگواری امام عصر ع
۲۸۰	اعمال، امان حفظ چهار رکن اول
۲۸۳	ترسل به حضرت فاطمه‌ی زهرا علیها السلام
۲۸۹	پیوست ۱ (مجلس دوم): اعتبار کتاب شریف کافی و شیخ کلینی رحمه الله
۲۹۰	سخنان چند عالم عالمی و رجال درباره‌ی او
۲۹۲	شیخ کلینی در بیان
۲۹۳	پیوست ۲ (مجلس سوم): اعتبار حدیث شریف کساء
۳۰۱	فهرست منابع

پیش‌گفتار

بزرگ‌ترین نعمتی که خداوند متعال به بندگان خاصّ خویش عنایت فرموده، معرفت و شناختش و پس از آن معرفت برگزیدگان و اولیایش است. ما نمی‌دانیم چگونه می‌توانیم از عهده‌ی شکر این الطاف الهی برآیم. اما علاوه بر ادای شکر در ربانی و عملی و نیز به جا آوردن سجده‌های شکر به خاطر این عنایات، همه‌ی وجود به ناتوانی خود از ادای حقّ شکر پروردگار، اقرار و اعتراف می‌نمایم و امیدواریم خدای مَنَّان با کرم و احسان خویش، همین اقرار و اعتراف قلبی و ربانی را به منزله‌ی شکر خود از ما بپذیرد.

اولین قدم در ادای شکر هر نعمتی، شناخت دقیق و صحیح آن است. هر قدر معرفت ما نسبت به یک نعمت بیشتر و عمیق‌تر شود، مراتب شکر نسبت به آن بالاتر می‌رود. البته معرفت ارکان دین دارای درجات و مراتب بسیاری است که ما اکنون در پله‌های پایین آن ایستاده‌ایم. با توجه به اهمّیت بی‌نظیر این نعمت، وقتی در سال ۱۳۸۸ از بنده

دعوت شد تا در یکی از هیأت‌های حسینی علیه السلام، شب‌های جمعه اول هر ماه، بحثی برای جوانان عزیز دوستدار اهل بیت علیهم السلام ارائه کنم، فرصتی یافتم تا وظیفه‌ی الهی خود را در ادای یکی از مراحل شکر آن ادا نمایم. این مجالس با تلاوت آیات قرآن مجید و قرائت دعای مشلول برگزار می‌گردید و هشت ماه (تا اوایل سال ۱۳۸۹) به طول انجامید. حاصل این مباحث مجموعه‌ای است فشرده، با بیان بسیار ساده از معرفت نسبت به ارکان دین: خداشناسی، پیامبرشناسی و امام‌شناسی. خوانندگان، که انگیزه یا فرصت وقت‌گذاری مفصل و عمیق برای شناخت این ردیف اعتقادی را ندارند، با عنایت خدای متعال و لطف اهل بیت علیهم السلام می‌توانند چکیده و عصاره‌ی مباحث مربوط به این سه اصل اصیل دین را در این مباحث، جستجو کنند.

برای تولید این اثر، ابتدا متن کامل سخنرانی‌ها پیاده گردید و سپس با همت مجذانه و خالصانه یکی از شیفتگان خدمت‌گزاری به آستان مقدس مهدوی، مراحل ویرایش علمی و ادبی و نیز مدرک‌یابی و عنوان‌بندی‌های آن صورت پذیرفت. مجموع این تلاش‌ها پنج سال به طول انجامید تا بالاخره در ایام اعیاد شعبانیه و روزه ماهی ولادت موعود جهانیان، آماده چاپ و نشر گردید.

لحن گفتاری این مجالس در عین حفظ عمق علمی آن تا سیر چندانی نکرده تا حتی المقدور مخاطبان بیشتری از آن بهره ببرند. هم چنین ذکر توفیقی که در پایان هر مجلس انجام شده نیز به طور کامل پیاده گردید تا با مطالعه‌ی کتاب حال و هوای ارتباط با اهل بیت علیهم السلام برای خوانندگان محترم حاصل گردد، ان شاء الله.

ناگفته نماند که ساده و عمومی بودن مطالب کتاب چیزی از دقت علمی مطالب آن نکاسته است و این مدعا برای خوانندگان اهل علم و معارف اهل بیت علیهم‌السلام مخفی نمی‌ماند. این کتاب اولین اثر از نویسنده است که بدون ارائه‌ی تفصیل، سه رکن دینداری را یکجا ارائه می‌کند. امیدوارم با لطف خدای متّان مورد استفاده‌ی دوستداران اهل بیت علیهم‌السلام قرار گیرد و تلاش همه‌ی کسانی که در به ثمر رسیدن این اثر زحمت کشیده‌اند، با امضای کریمانه‌ی کریمه‌ی اهل بیت علیهم‌السلام مورد پذیرش درگاه الهی واقع شود.

۲۵ اردیبهشت ۱۳۹۵

۷ شعبان المعظم ۱۴۳۷

سید محمد بنی‌هاشمی